

mende Vedtagelse af Grundlovsforslaget i begge Rigsdagens Ting.“

Spørgsmaalet er altsaa nu: Gjorde ikke Valget den 20. Maj Regeringen tilstrækkelig stærk til at føre Grundlovsforslaget videre? Jeg mener ubetinget Jo. Valgdagen den 20. Maj skaffede Regeringens Grundlovsforslag en overvældende Majoritet, 275,000 Stemmer imod 85,000, over tre Fjerdedels Majoritet, en saa overvældende Majoritet, at det næsten synes, at Venstre føler sig overvældet og i hvert Fald ønsker, at Regeringen maatte blive overvældet deraf. Og det var ikke et Valg, hvor Deltagelsen var svag. Valgdeltagelsen var den 20. Maj den største, Danmarks parlamentariske Historie har kendt. Af 490,000 Vælgere stemte 360,000, altsaa ogsaa tre Fjerdedele. Det, der skete den 20. Maj 1913, var, at det danske Folk med overvældende Flertal overtog Regeringens og Folketingets Grundlovsforslag som sit Grundlovsforslag, og derfor er denne Rigsdag for saa vidt alligevel, om ikke formelt, saa reelt blevet — som jeg hørte en radikal Taler sige i Søndags med et fuldstændig rigtigt Udtryk — en grundlovgivende Rigsforsamling — en grundlovgivende Rigsforsamling med Ret til, og navnlig da ogsaa med Pligt til, at fuldbyrde Folkevillien af 20. Maj. Valgdagen gjorde netop efter vor Mening Regeringen tilstrækkelig stærk til at gennemføre dette Grundlovsforslag. Det, Finansministeren talte om, var, at der skulde vise sig en saa stor Majoritet for Forslaget, at Regeringen blev tilstrækkelig stærk til at gennemføre Sagen, eventuelt gennem en Landstingsopløsning. Jeg ser, at den højttærede Landbrugsminister stadig ryster paa Hovedet; men Finansministerens Ord til det stockholmske Blad kan ikke læses eller forstaaes paa nogen anden Maade. Nu ved jeg vel, at man har paaberaabt sig en anden Udtalelse. Der er dem, der har ment, at man i visse Dele af Venstre syntes, at disse Ord af Finansministeren og andre Udtalelser fra Regeringens Side var saa elastiske, at de ikke bandt tilstrækkeligt, men at det ligesom var nødvendigt kunstfærdigt at sno en Strikke, hvori Regeringen eventuelt kunde klynges op efter Valget, særlig naar man sørgede for, at Venstre kom til

at gaa ganske isoleret [til Folketingsvalgene, idet Afvisning af alle Forhandlinger til anden Side maaske ogsaa maatte lægge det nær, at Socialdemokrater og Radikale i forskellige Kredse stemte sammen, hvad Venstre ved sin tidligere Forligspolitik jo i høj Grad har lagt nær og ved flere Valg næsten drevet til. Det være imidlertid langt fra mig blot et Øjeblik at ville tro paa en saadan Underfundighed. Men den Udtalelse, som man efter Valget særlig har draget frem, var de Ord, som den højttærede Konseilspræsident udtalte paa et Landpartimøde for Venstre den 19. April. Disse Ord lyder saaledes: „Hvis Socialdemokraterne i Forening med det radikale Venstre ved det kommende Folketingsvalg bekæmper Venstres Kandidater og derved hidfører en Situation, hvorved Regeringspartiet bliver saaledes svækket, at det bliver umuliggjort for det at være det førende Parti i Grundlovssagen, maa de nævnte Partier selv tage Konsekvensen og det deraf følgende parlamentariske Ansvar.“ Det var det eneste, man fik at vide fra dette Partimøde, de eneste Ord, der kom frem; de blev officielt kundgjort gennem Ritzaus Bureau. Det skulde nu være min Opgave ganske objektivt at undersøge, om Valget den 20. Maj virkelig efter disse Ord nødvendiggør det for Ministeriet Berntsen — naar det ikke vil bryde sit Ord — at gaa sin Vej.

Hvad skete der ved Valget den 20. Maj? Der skete for det første det, at der blev afgivet 10,000 Stemmer flere end ved Valget i 1910, Deltagelsen var lidt stærkere, og der var en naturlig Fremgang i Vælgertallet. Af disse 10,000 flere Stemmer tilfaldt godt $\frac{3}{4}$ Socialdemokratiet og knap $\frac{1}{4}$ det radikale Venstre. Saa skete der ganske vist en Ting til, nemlig, at 20,000 Højrestemmer, som Højre ved Valget i 1909 havde laant Venstre af Hensyn til Forsvarssagen, blev taget tilbage. Det er berettiget, at et Parti, der ved et Valg laaner et andet Parti Stemmer, under en helt anden Situation tager dem tilbage. Der tales nu stundom fra Venstres Side — jeg har set det i disse Dage i Udtalelser om, hvad denne Valgdag byder og kræver — om, at Højre maaske kunde mene, at Valgdagen 1910, da Venstre og Højre gik